

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/173/2020
Identifikačné číslo spisu: 8800899913
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8800899913.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. R., bývajúcej vo P. B. O., U. I. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom vo Vranove nad Topľou, Kalinčiakova 10, proti žalovanému T. L., bývajúcemu vo P. B. O., X. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Petrom Rychnavským, PhD., advokátom vo Vranove nad Topľou, Dobrianskeho 1651, o vyporiadanie nárokov zo združenia, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 361/2000, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 86/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. januára 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 658 v spojení s opravným uznesením z 2. apríla 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 678 I. zaviazal žalovaného na zaplatenie žalobkyni úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.757,73 eur od 2. apríla 2016 do 21. decembra 2016 a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 149,21 eur od 2. apríla 2016 do 21. decembra 2016, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, II. žalobu žalobkyne vo zvyšku zamietol, III. priznal žalobkyni proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy, IV. rozhodnutie o výške náhrady trov konania vyhradil na samostatné uznesenie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 829 ods. 1, 2, § 833, § 834, § 835 ods. 1, 2, § 841, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že rozsudkom súdu prvej inštancie z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 25. februára 2016 č. k. 17 Co 217/2015 - 588 bolo vyporiadané podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k hnutelným veciam a k finančným prostriedkom tak, že žalovaný bol zviazaný zaplatiť žalobkyni 149,21 eur z titulu vyporiadania podielového spoluvlastníctva k hnutelným veciam a sumu 1 757,73 eur z titulu vyporiadania finančných zásob, avšak vo vzťahu k úrokom z omeškania v celom uplatnenom rozsahu bol tento rozsudok súdu prvej inštancie zrušený z dôvodu nepreskúmateľnosti, preto predmetom

konania ostal nárok žalobkyne voči žalovanému na zaplatenie 17,6 % ročného úroku z omeškania od 31. marca 2000 do zaplatenia z uplatňovaných súm priznaných v priebehu konania, a to zo sumy 1.757,73 eur a zo sumy 149,21 eur. Ako súd prvej inštancie s poukazom na viazanosť právnym názorom v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove konštatoval, rozhodnutie o vyporiadaní nárokov zo združenia podľa § 841 Občianskeho zákonníka malo konštitutívny charakter, tak ako je to v prípade rozhodnutia o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva podľa § 142 Občianskeho zákonníka, preto daným rozhodnutím súdu došlo k založeniu nových práv a povinností, došlo k zmene a zrušeniu práv a povinností medzi stranami sporu ako bývalými členmi združenia a na základe takéhoto rozhodnutia sa nemôže žalovaný pri úhrade finančnej náhrady za vyrovnanie nárokov zo združenia dostať do omeškania skôr, ako nadobudlo vykonateľnosť rozhodnutie, ktorým bol na vyplatenie finančného vyrovnania v súdnom konaní o vyporiadaní nárokov zo združenia zaviazaný. Ako súd prvej inštancie ďalej uviedol, keďže pohľadávka žalobkyne na zaplatenie sumy za vyrovnanie podielu vznikla až právoplatnosťou rozhodnutia, resp. uplynutím lehoty určenej na plnenie, nie je možné pri rozhodovaní o povinnosti plniť finančnú náhradu za vyporiadaný podiel hneď určiť aj omeškanie žalovaného. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že rozsudok z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 nadobudol právoplatnosť 29. marca 2016 a vykonateľnosť 2. apríla 2016, žalobkyni preto vznikol nárok na úroky z omeškania až od 2. apríla 2016 a k splneniu vyrovnaného podielu došlo 21. decembra 2016 na základe exekučného konania. Výška sadzby úroku z omeškania v tom čase bola 5 % ročne, preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na úroky z omeškania v tejto výške a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a to v rozsahu nad priznanú zákonnú úpravu 5 % ročne a nad priznané obdobie od 31. marca 2000 do 1. apríla 2016. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 252, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie sporových strán rozsudkom z 22. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 86/2019 (I.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v zamietajúcom výroku II. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil; (II.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku o trovách konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, (III.) priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku a zdôraznil, že súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na príslušenstvo len za obdobie, kedy reálne bol žalovaný v omeškani s plnením istín, teda v čase od 2. apríla 2016 do 21. decembra 2016, kedy žalovanej uvedené sumy uhradil a v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v rozsahu sumy 5 % ročne právoplatné, pretože žalobkyni priznáva úspech čiastočne vo vzťahu k úrokom z omeškania. Ako ďalej odvolací súd uviedol, žaloba bola zamietnutá v časti úroku z omeškania nad sumu 5 % ročne do sumy 17,6 % ročne v čase od 2. apríla 2016 do 21. decembra 2016 a ďalej za obdobie od 31. marca 2000 do 1. apríla 2016. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalobkyne, že jej nárok bol v pôvodnom rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 17 Co 217/2015 - 588 právoplatne priznaný vo vzťahu k úrokom z omeškania nad sumu 9 % ročne, pretože je síce pravdou, že v odvolacom konaní platí dôležitá zásada uvedená v čl. 16 ods. 3 CSP, podľa ktorej v konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila, avšak v danom prípade odvolanie proti výroku o úrokoch z omeškania v pôvodnom konaní proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 podala nie len žalobkyňa, ale aj žalovaný. Preto sa odvolací súd mohol zaoberať oboma výrokmi o nároku na úrok z omeškania, keď zrušil oba výroky vo vzťahu k tomuto nároku a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ohľadne žalovaným namietaného výroku o trovách konania dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nepostupoval správne, keď nevyhodnotil náležite mieru úspechu a neúspechu strán sporu, keďže pri kvantifikácii uplatnený nárok žalobkyne predstavoval 12.666,79 eur a reálne jej bol priznaný nárok vo výške 1.978,449 eur, čo svedčí o tom, že pri matematickom výpočte bol v spore úspešnejší žalovaný. Žalobkyňa bola úspešná čo do základu nároku, ktorého výška závisela od znaleckého dokazovania, teda v tomto rozsahu je potrebné považovať žalobkyňu za plne úspešnú, avšak bola, podľa názoru odvolacieho súdu, neúspešná v rozsahu uplatnených úrokov z omeškania, keď žalobkyni nebol priznaný plný uplatnený nárok na úroky z omeškania, ale len nepatrná časť, ktorá vzhľadom na charakter sporu a dĺžku konania nemôže žalobkyni

príviesť úspech v tomto rozsahu. Preto odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie mal s poukazom na § 255 ods. 2 CSP rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 225 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (§ 420 písm. d/ CSP) a zároveň, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Namietala, že podanou žalobou v časti, o ktorej ešte nebolo právoplatne rozhodnuté, sa domáhala priznania úrokov z omeškania z príslušných súm vo výške 17,6 % ročne od 31. marca 2000 do zaplatenia istiny a Krajský súd v Prešove rozsudkom z 25. februára 2016 sp. zn. 17 Co 217/2015 - 588 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vyporiadaní majetku získaného činnosťou združenia v rozsahu zrušenia podielového spoluvlastníctva a zároveň zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v časti nároku na úrok z omeškania nad výšku 9 % ročne a vo výrokoch o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1.757,73 eur od 31. marca 2010 do zaplatenia a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, pretože sa stotožnil s odvolacími námietkami žalobkyne. Dovolateľka zdôraznila, že súd prvej inštancie túto skutočnosť v ďalšom konaní opomenul a rovnako opomenul, že krajský súd zrušil výrok týkajúci sa úrokov len v časti nároku na úrok z omeškania nad výšku 9 % ročne, inak povedané, súd prvej inštancie nemohol po vrátení veci priznať žalobkyni úrok nižší než 9 %, nakoľko v tejto časti pôvodný rozsudok nebol zrušený a zostal posledným rozhodnutím krajského súdu nedotknutý. Bola toho názoru, že súdom bol porušený procesný postup tým, že zvýhodnil jednu stranu na úkor znevýhodnenia druhej strany sporu, pretože žalovaný v odvolaní vôbec nenamietal moment, kedy sa mal dostať do omeškania a nenamietal ani samotnú výšku úroku z omeškania, ktorú si žalobkyňa uplatňovala. Súdni tak bolo, podľa dovolateľky, rozhodnuté v jej neprospech, napriek tomu, že po uplatnení opravného prostriedku bol pôvodný rozsudok zrušený v jej prospech. Prezentované právne závery, ktoré viedli súd prvej inštancie k vydaniu rozsudku v neprospech žalobkyne, považovala žalobkyňa za nedôvodné a nesprávne, pričom ani na nepriznanie trov konania nebol žiadny dôvod. Z týchto dôvodov navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu konštatoval, že súdy nižších inštancií vec správne posúdili po právnej stránke a správne vymedzili predmet sporu týkajúceho sa úrokov z omeškania a nedošlo ani k porušeniu zásady zákazu reformatio in peius v neprospech dovolateľky, pretože žalovaný počas celého konania neuznával nároky žalobkyne v celom rozsahu, teda aj čo sa týka príslušenstva istín, namietal o. i. aj úroky z omeškania a napokon na základe odvolania aj žalovaného došlo k zrušeniu výroku o úrokoch z omeškania v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené navrhol dovolanie žalobkyne odmietnuť, prípadne zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval

vyľúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobkyňa vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. d/ CSP namietala prekážku rozsúdenej veci, pretože súd prvej inštancie nemohol po vrátení veci priznať žalobkyni úrok nižší než 9 %, nakoľko v tejto časti pôvodný rozsudok nebol zrušený a zostal posledným rozhodnutím krajského súdu nedotknutý.

11. Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*), ktorej sa táto námietka dovolateľky týka, znamená, že sa už raz v tej istej veci právoplatne rozhodlo. Táto prekážka nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď sa začne opätovne konať o tom istom nároku alebo stave, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

12. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobkyne aj žalovaného druhým výrokom rozsudku z 25. februára 2016 č. k. 17 Co 217/2015 - 588 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 vo výroku o zamietnutí žaloby v časti nároku na úrok z omeškania nad výšku 9 % ročne a o výrokoch o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 9 % ročnú úrok z omeškania zo sumy 149,21 eur od 31. marca 2010 a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1 757,73 eur od 31. marca 2010 do zaplatenia a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nebola vec v časti celého uplatneného nároku žalobkyne na zaplatenie 17,6 % ročného úroku z omeškania od 31. marca 2000 (v čiastočne zrušenom rozsudku súdu prvej inštancie chybné uvedené 31. marca 2010) do zaplatenia z uplatňovaných súm priznaných v priebehu konania, a to zo sumy 1.757,73 eur a zo sumy 149,21 eur, právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej konal a následne rozhodol rozsudkom zo 17. januára 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 658 v spojení s opravným uznesením z 2. apríla 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 678, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie žalobkyni úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.757,73 eur od 2. apríla 2016 do 21. decembra 2016 a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 149,21 eur od 2. apríla 2016 do 21. decembra 2016, a vo zvyšku, t. j. v rozsahu nad priznanú zákonnú úpravu 5 % ročne a nad priznané obdobie od 31. marca 2000 do 1. apríla 2016, žalobu žalobkyne zamietol.

13. Vzhľadom na uvedené je zjavné, že konaniu v prejednávanej veci nebráni prekážka *res iudicata* ohľadne žalobkyňou uplatneného celého nároku na zaplatenie 17,6 % ročného úroku z omeškania od 31. marca 2000 do zaplatenia z uplatňovaných súm priznaných v priebehu konania medzi rozsudkom súdu prvej inštancie zo 17. januára 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 658 v spojení s opravným uznesením z 2. apríla 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 678 a v spojení s dovolaním napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z 22. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 86/2019 na jednej strane a rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 25. februára 2016 č. k. 17 Co 217/2015 - 588 na strane druhej, ako to predpokladá ustanovenie § 420 písm. d/ CSP. Dovolateľka preto namieta uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti neopodstatnene.

14. Žalobkyňa vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj porušenie zásady rovnosti sporových strán nepriaznivejším rozhodnutím pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

16. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

19. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že v danom prípade odvolanie proti výroku o úrokoch z omeškania v pôvodnom konaní proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 podala nie len žalobkyňa, ale aj žalovaný, a preto sa odvolací súd mohol zaoberať oboma výrokmi o nároku na úrok z omeškania, keď zrušil oba výroky vo vzťahu k tomuto nároku a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ohľadne samotného nároku žalobkyne na úrok z omeškania voči žalovanému je z jeho odôvodnenia zrejmé stotožnenie sa s rozhodnutím súdu prvej inštalácie, že pohľadávka žalobkyne na zaplatenie sumy za vyrovnanie podielu vznikla až právoplatnosťou rozhodnutia a nie je preto možné pri rozhodovaní o povinnosti plniť finančnú náhradu za vyporiadaný podiel hneď určiť aj omeškanie žalovaného, pričom

bolo takto omeškanie určené v období od nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 až po uhradenie istiny žalovaným v exekučnom konaní, pričom výška úroku bola určená na základe zákonnej sadzby úroku z omeškania v danom čase omeškania. Nepriznanie nároku na náhradu trov konania je odvolacím súdom odôvodnené neúspechom žalobkyne v rozsahu uplatnených úrokov z omeškania, keď jej nebol priznaný plný uplatnený nárok na úroky z omeškania, ale len nepatrná časť. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobkyňa sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

21. Podľa čl. 6 ods. 1 základných princípov CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha pojednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Podľa čl. 16 ods. 3 týchto princípov v konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

22. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že ustanovenie § 380 CSP (predtým § 212 ods. 1 až 4 OSP) upravuje rozsah prieskumného konania. S úpravou rozsahu prieskumného oprávnenia odvolacieho súdu súvisí potom i otázka, či platná procesná úprava pripúšťa reformáciu in peius (tzv. zmenu k horšiemu) v odvolacom konaní. Odvolací súd nemôže zmeniť rozhodnutie v neprospech strany sporu, ktorá podala odvolanie a v prospech strany sporu, ktorá odvolanie nepodala. Výnimky z tohto sú taxatívne upravené prípady, kde odvolací súd nie je viazaný odvolacím návrhom, t. j. rozsahom, v ktorom sa dovolateľ domáha preskúmania rozhodnutia (por. § 379 CSP).

23. Ako už bolo vyššie v súvislosti s dovolacou námietkou žalobkyne ohľadne prekážky skôr právoplatne rozhodnutej veci v 12. bode tohto uznesenia uvedené, v danom prípade Krajský súd v Prešove rozsudkom z 25. februára 2016 č. k. 17 Co 217/2015 - 588 rozhodoval o odvolaní žalobkyne, ale aj žalovaného, voči tej časti rozsudku súdu prvej inštancie z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539, ktorý bol vydaný v ich neprospech, t. j. rozhodoval o odvolaní žalobkyne voči zamietnutiu ňou uplatňovaného nároku na úrok z omeškania nad výšku 9 % ročne od 31. marca 2010 do zaplatenia, a

zároveň rozhodoval o odvolaní žalovaného o. i. aj voči uloženej mu povinnosti zaplatiť žalobkyni príslušenstvo istín - 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 149,21 eur od 31. marca 2010 a zo sumy 1.757,73 eur od 31. marca 2010 do zaplatenia, tak ako to vyplýva aj z odvolania žalobkyne (č. l. 551 spisu) a odvolania žalovaného (č. l. 555 spisu). Z uvedeného je zrejmé, že podanými odvolaniami žalobkyne i žalovaného sa predmetom odvolacieho prieskumu stal okrem iného celý žalobkyňou uplatňovaný nárok na úrok z omeškania vo výške 17,6 % ročne z priznaných istín od 31. marca 2000 (v čiastočne zrušenom rozsudku súdu prvej inštancie chybné uvedené 31. marca 2010) do zaplatenia, a preto Krajský súd v Prešove mohol na odvolanie žalobkyne i žalovaného svojím zrušujúcim výrokom rozhodnúť o všetkých výrokoch rozsudku súdu prvej inštancie z 25. marca 2015 č. k. 5 C 361/2000 - 539 týkajúcich sa úrokov z omeškania (príslušenstva istín) a v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Najvyšší súd preto uzatvára, pokiaľ v ďalšom konaní súd prvej inštancie rozsudkom zo 17. januára 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 658 v spojení s opravným uznesením z 2. apríla 2019 č. k. 5 C 361/2000 - 678 a v spojení s dovolaním napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z 22. októbra 2019 sp. zn. 17 Co 86/2019 rozhodoval o celom žalobkyňou uplatnenom nároku na zaplatenie 17,6 % ročného úroku z omeškania od 31. marca 2000 do zaplatenia z uplatňovaných súm priznaných v priebehu konania, týmto postupom nedošlo k porušeniu zásady rovnosti sporových strán a ani k porušeniu zásady zákazu reformaciu in peius.

24. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

25. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

26. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní, ktorému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.